

[Tastesen.]

Forslaget er, ligesom det forslag, der blev fremsat af den socialdemokratiske regering sidste efterår, til fri forhandling, og vi vil jo nok, som det også er fremgået af debatten her, komme ud for, at der stemmes forskelligt i de forskellige partier. Jeg forstår også, og jeg er glad for, at ministeren bakker det synspunkt op — at regeringen i givet fald kan modtage det, hvis der er et flertal herfor i folketinget.

Motiveringen for vort forslag er jo det løfte, som forsvarsministeren og justitsministeren gav folketingets retsudvalg i sidste folketingssamling om et samlet kompleks; afskaffelse af dødsstraffen både i den militære straffelov og straffelovstillægget fra 1952 måtte ske samtidig, og dette løfte søgte man at imødekomme i efteråret, men på grund af valget bortfaldt forslaget. Den nye regering har ikke følt sig foranlediget til at tage det op, og derfor er forslaget kommet fra socialdemokratiets side.

Nu forstår jeg, at der skulle være enighed om i det mindste, at vi ikke skal have dødsstraf i fredstid. Jeg kunne dog på hr. Gedes forstå, at visse situationer efter hans opfattelse kunne give anledning til, at man burde have dødsstraf, så når hr. Hans Toft siger, at ingen tænker sig dødsstraf indført i fredstid, må jeg mene, at hr. Gedes udtalelser godt kunne tyde på noget i denne retning over for visse begivenheder, visse situationer; men det er naturligvis et standpunkt, der må stå for hr. Gedes egen regning.

Det stærkeste argument imod at gennemføre dette lovforslag er risikoen for, at vi tvinges ud i den situation, at vi må indføre en lovgivning med tilbagevirkende kraft. Nu er der jo ingen, der siger, at historien vil gentage sig lige nøjagtig på samme måde, som det var tilfældet ved krigens ophør i 1945, og som det var tilfældet under besættelsen.

Det, der skete, var jo, at denne lov med tilbagevirkende kraft førte til, at der blev afsagt 78 dødsdomme herhjemme i Danmark, de 46 blev fuldbyrdet. Hvis man ville give sig til at analysere, hvem det var, der blev dødsdømt, og hvem det var, der blev benådet, ville man kunne trække en grænse, der nogenlunde ville gå sådan, at håndlangerne, de, der udførte det beskidte arbejde direkte, deres sager var så ukomplicerede, at de gik hurtigt igennem retsmaskineriet, og

det var dem, som ikke blev benådet, det var dem, dødsstraffen blev fuldbyrdet over for. Men de, der stod som bagmænd, som var hjernen bag ved det, deres sager var mere komplicerede, retssagerne tog længere tid, og resultatet var, at den forståelige hævnfølelse, der var i befolkningen efter besættelsens ophør, kom på afstand, og så var det, ligesom der var en psykologisk baggrund for, at man kunne benåde denne type af lovovertrædere. Jeg synes, det er uheldigt, at det gik sådan, at man gjorde forskel på denne måde, om end det var forståeligt.

Nu taler fru Mette Madsen om den samvittighedskonflikt, man kan komme i ved at gennemføre en lovgivning med tilbagevirkende kraft. Jeg mener, at den samvittighedskonflikt, jeg står i som folketingsmedlem ved at være ansvarlig for, at begrebet dødsstraf, det at tage et andet menneskes liv, står i gældende lovgivning, er større end den samvittighedskonflikt, man givetvis i en given situation kan komme i. Det må være den tids lovgivere, den tids mennesker med ansvaret, der må tage stilling til, om der er baggrund for at gennemføre en lovgivning på dette område med tilbagevirkende kraft.

Jeg kan kun sige, at ud fra det grundlag, vi kender i dag, ud fra andre argumenter, som jeg gerne vil fortsætte med, mener jeg i hvert fald ikke, det er rimeligt, at det står i lovgivningen i øjeblikket.

Det argument, der taler for, er selvfølgelig hensynet til, at vi som mennesker, som lovgivningsmagt, ikke på forhånd kan bestemme, at vi vil tage andre menneskers liv. Vi bevæger os på grænsen mellem liv og død på en sådan måde, at det givetvis må være en stillingtagen til, om vi kan gå ud over denne grænse, det drejer sig om i denne situation.

Vi ved, dødsstraffen er uden generalpræventiv værdi eller effekt. Derfor vil det simpelt hen blot være et udtryk for en hævnfølelse, et udtryk for en straffeforanstaltning, hvis man ønsker dødsstraffen bevaret. Jeg forstår slet ikke ordføreren for kristeligt folkeparti, jeg forstår ikke, at et parti, hvis baggrund for at opstå som politisk parti er hensynet til det ufødte liv, kan komme i tvivl om, om man skal overskride grænsen for det levende liv; det er for mig helt uforståeligt, at kristeligt folkeparti i hvert fald kan indtage et sådant standpunkt.